

hatodik évfolyam – magyar nyelv és irodalom

Olvasd el a mesét!

Lázár Ervin: Állatmese

Éppen mély álomból ébredtem. Tudjátok, amikor az ember olyan kótyagos, azt se tudja, hogy reggel-e, este-e, Alsóküsmődön van-e, vagy Szekeresbogáncson. A világ már kezd összeállni a szemem előtt, bokrok, füvek, fák, az ég átdereng a levélrengetegen... de mi az a vörös ott. Hú, milyen vörös, és benne két égőzöld csillag. De hát akkor én Alsóküsmődön vagyok, és reggel van, és ez a vörös nem más, mint a zöld szemű rém, a rémszemű róka. Na, minden izmom megfeszül, már ugranék is, hogy fussak, mint a szélvész, de akkor alázatosan, behízelt hangon megszólal a róka.

–Felséges úr, bocsáss meg a zavarásért, de senki más, csak te segíthetsz rajtam.

Azért óvatosan hátrálok egy centit. Kettőt.

Mi az, hogy felséges úr?

A vörösséges meg folytatja.

–A te félelmetes fogsorodtól retteg minden állat, neked csak egy intésedbe kerül, hogy megszűnjék a mostani fejetlenség az erdőn.

Még hogy félelmetes fogsor? Miféle félelmetes fogsor? Azért egy kicsit összezsikorítom a fogam. Ki tudja? Igaz is, rendesen csikordul.

–De nem is kell felvillantani a fogadat –folytatja a róka–, elég csak megrázintani hatalmas és királyi sörényedet, máris behúzott farokkal menekül valamennyi rendetlenkedő.

Királyi sörény? Hogyhogy királyi sörény? Hátrabandzsítok a nyakam felé, de hiába, ki láthatja a saját háta közepét? Azért, figyeled, mintha valami súlyos lengene a nyakam körül. Aha. Lehet, hogy sörény... De hiszen akkor én... Lehetséges?

–Sőt –folytatja a róka–, ha méltóságodon alulinak tartod sörényed megrázintását, felséges bojtos farkad egyetlen mozdulata is elegendő.

Az ám, a bojtos farkam! Na, meg is suhintom. Most suhant vagy nem suhant? Apró mocorgást érzek ott hátul. Lehet, hogy ez a suhanás? Mindenesetre nem akárki vagyok, az egyszer biztos. De hogyhogy eddig...

–A füledbe súgnám a panaszomat –mondja a róka–, mert hangosan nem merem elmondani, de nagyon félek a karmaidtól. Ha megígéred, hogy nem bántasz, közelebb merek menni hozzád.

–Nem bántlak –mondom, és megköszörülöm közben a torkom, mert a hangom azért egy kicsit vékonylom, és még egyszer mondom, megfeszített torokkal, öblögetve, de bizony így sem valami félelmetes, a vörösség meg már jön, közeledik, egy gyors pillantást azért vetek a félelmetes karmaimra, hadd lássalak, te félelmetes karom, a róka meg már tátja a száját, talán súgni akar, vagy valami mást... De hát ez nyúlkarom... Fölordítok.

–Nyúl vagyok! Nyúl vagyok!

És máris futok, mint a nyúl. A róka fogsora összekattan, de csak a semmit harapja.

Futok, a lábam sem éri a földet.

A nagy vörösség egy darabig liheg utánam, de csinálok néhány váratlan kanyart, és lemarad, mint a borraivaló.

Még hogy sörény, karom, bojtos farok, félelmetes fogsor!? Ó, te balgatatag, te félküllős, te lüttyő, te dinnye! Most aztán majdnem megettek.

Feladatok:

1. A cím alapján mire számítottál?
2. Meséld el három mondatban, mit álmódott a mese narrátora (aki egyben a főszereplője is)!
3. Miben tér el a klasszikus állatmeséktől ez a mese?
4. Gyűjtsd ki, milyennek jellemzi, milyen nevekkel, jelzőkkel illeti a mesélő a rókát!
5. A szövegben az egyik állat neve egyáltalán nem hangzik el. Ki ő? Jellemezz egy állatot hasonlóan (úgy, hogy a nevét nem mondd ki)!
6. Tudnál-e tanulságot fogalmazni a mese végére? Ha igen, mi az?
7. Volt-e már neked is hasonlóan fura álmod? Meséld el!

Most egy kis nyelvtan és stilisztika következik:

8. Mi a közös az alábbi szócsoportok szavaiban?
 - megrázintani, hátrabandzsítok, összecsikorintom
 - levélrengetegen, félküllős, borraivaló
 - ha, de, hogy
 - felséges, apró, balgatatag
9. Mit fejez ki három pont (...) a szöveg mondataiban?
10. Mondj rokon értelmű szót/kifejezést a mese következő szavaira:
 - kótyagos
 - fejetlenség
 - királyi
 - fölordítok
 - lüttyő/dinnye

